

Polonia i Polacy za granicą – kulturowe i edukacyjne obszary badań i doświadczeń

Redakcja naukowa

Aleksandra Boroń

Justyna Gulczyńska

Magdalena Barańska

Mikołaj Brenk

Anna Mańkowska

Konrad Nowak-Kluczyński

POZNAŃ 2020

Spis treści

9 *Słowo okolicznościowe*

11 *Wprowadzenie*

I. POLONIA I POLACY ZA GRANICĄ – PERSPEKTYWA HISTORYCZNA

17 Krzysztof Ratajczak
Zagraniczna edukacja książąt z dynastii piastowskiej

35 Agnieszka Wałęga
U źródeł badań nad edukacją polskich emigrantów doby zaborów – postulaty i dorobek badawczy Antoniego Karbowiaka (1856–1919)

49 Justyna Gulczyńska
Macierz Polska w Ameryce jako przykład budowania tożsamości młodzieży polskiej za Oceanem na przełomie XIX i XX wieku

67 Aleksander Bogolubow
Działalność Polaków w partii bolszewickiej w Piatigorsku w okresie rewolucji październikowej (1917) i wojny domowej (1918–1920) w Rosji

79 Mikołaj Brenk
Działalność poznańskiego oddziału Towarzystwa Łączności z Polonią Zagraniczną „Polonia” (1983–1990)

91 Jarosław Korczak
Emigracja Polaków do Australii. Konteksty historyczne i edukacyjne

109 Ligia Henczel
Józef F. Michałowski – emigrant, bibliofil, strażnik polskiej nauki i kultury w Rzymie

133 Konrad Nowak-Kluczyński
Oblicza migracji zewnętrznych Polaków w Unii Europejskiej po 1 maja 2004 roku

II. POLONIA I POLACY ZA GRANICĄ – KULTUROWO-EDUKACYJNE PRZESTRZENIE TOŻSAMOŚCI, JĘZYKA I POLITYKI OŚWIATOWEJ

- Zbyszko Melosik
159 *Globalizacja, amerykanizacja i procesy (glo)kalizacji. Konteksty i kontrowersje*
- Agnieszka Gromkowska-Melosik
173 *Elitarne szkolnictwo średnie w Szwajcarii i systemy globalnej stratyfikacji*
- Tomasz Gmerek
193 *Edukacja dwujęzyczna i jej zastosowanie w polityce oświatowej – wybrane konteksty teoretyczne*
- Kinga Kuszak
211 *Zmiany w systemie pojęciowo-leksykalnym języka polskiego wyzwaniem dla Polaków mieszkających poza granicami kraju*
- Inetta Nowosad, Hanna Malik
225 *Nauczanie języka polskiego w Niemczech. Przykład Brandenburgii*
- Aleksandra Boroń
241 *Polonia portugalska i procesy (re)konstrukcji kulturowej tożsamości*
- Marta Łuczak
253 *Przemiany tożsamości jednostki w sytuacji migracji*

III. POLONIA I POLACY ZA GRANICĄ – KULTUROWO-EDUKACYJNE PRZESTRZENIE AKTYWNOŚCI I DOŚWIADCZEŃ

- Iwona Grodź
265 *Polscy artyści filmowi za granicą... Przykład reżysera Pawła Pawlikowskiego*
- Izabella Kust
285 *Refleksje polskiego nauczyciela z perspektywy niemieckiego systemu kształcenia dualnego*
- Anna Kubacka
309 *Sytuacja oświatowa dzieci polskich mieszkających w Irlandii – wprowadzenie do problematyki*
- Michalina Kasprzak, Ewa Hojna
327 *Szkoły polskie w Katalonii (Hiszpania) jako przykład kreatywnej edukacji*
- Magdalena Barańska, Anna Mańkowska
337 *Wielokulturowe doradztwo edukacyjno-zawodowe. Stan obecny, wyzwania i perspektywy*

IV. POLONIA I POLACY ZA GRANICĄ – KOMUNIKATY Z BADAŃ, NOTY, SPRAWOZDANIA

- 353** Grażyna Gramza
Jak odnaleźć się w holenderskim systemie edukacji? Projekt „Mentor” jako przykład pomocy polskim uczniom i rodzicom w Holandii
- 365** Agnieszka Steur
Jak pokłócić się z mężem Holendrem? Czyli spory w dwujęzycznym domu
- 371** Joanna Rachwał
Dwukulturowość osób polskiego pochodzenia urodzonych w Wielkiej Brytanii w latach 1945–1980
- 379** Dorota Hrycak-Krzyżanowska
Wykorzystanie elementów popkultury w procesie nauczania języka polskiego i budowaniu wielokulturowej tożsamości polskiej młodzieży wychowywanej w Wielkiej Brytanii
- 391** Hieronim Kaczmarek OP
Kulturotwórcza, integracyjna i edukacyjna funkcja parafii katolickiej na przykładzie Polskiej Parafii w Pradze
- 399** Helena Sołtys
Działalność Zrzeszenia Nauczycieli Polskich w Ameryce
- 403** *Summary (Polish Diaspora and Poles Abroad. Cultural and Educational Areas of Research and Experience)*